

Blahopřejné telegramy Hitlerovi, finanční příspěvky při budování nacistických struktur SA a SS na území Československa. Řeč je o rodu Lichtenštejnů kteří se místo omluvy a pokání drze soudí ve Štrasburku o své bývalé československé majetky

- CZ24 News | 28. srpna 2020

Vysoudí rod Lichtenštejnů ve Štrasburku zpět své bývalé československé majetky? Unikátní mezistátní stížnost již byla z Vaduzu podána. Jak to s lichtenštejnským majetkem, ale především působením během druhé světové války bylo? Zjištění jsou závažná. Šlo například o finanční příspěvky při budování SA a SS na našem území. A nejen to.

Spor s knížecím rodem Lichtenštejnů a Českou republikou pokračuje. Rod, který do konce druhé světové války vlastnil na území naší země značné majetky, se hodlá dál bránit a usilovat o navrácení toho, co mu bylo zkonfiskováno.

Nově se Lichtenštejnsko hodlá bránit u Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku. Už dříve neuspělo u českých soudů. Lichtenštejnové argumentují především tím, že Benešovy dekrety byly k zabavení veškerého jejich majetku na území tehdejšího Československa použity neoprávněně.

“Namísto individuální stížnosti, jakých soud během své existence řešil zhruba milion, zamířila z Vaduzu do Štrasburku výrazně vzácnější mezistátní stížnost, kdy jeden stát žaluje druhý. Takových případů řešil štrasburský soud zatím jen něco přes dvacet.” napsal server Hlídací pes.

Na mezistátní stížnost došlo ale až poté, co Lichtenštejnové podali takřka tři desítky žalob k českým soudům, a neuspěli. Podle serveru se přitom Lichtenštejnové s Českem dlouho soudit nechtěli a stáli třeba jen o symbolickou dohodu.

Někteří historikové dlouhodobě lichtenštejnské nároky podporují a opírají to o tvrzení, že knížecí rod nejenže s nacisty nespolečně pracoval, ale dokonce třeba pomáhal Benešově exilové vládě v Londýně a o žádné kolaboraci nemůže být řeč.

V nedávné době se v reakci na to ve veřejném prostoru objevily názory, že mezinárodním sporem si jen Česká republika udělá pořádnou ostudu a měla by se snažit s Lichtenštejnyny domluvit a spor urovnat mimo pozornost evropské veřejnosti.

Jak to tedy s knížecím rodem, který nyní vládne jednomu z nejmenších evropských států, bylo? Pojdme k jádru věci. Jak se ukázalo, existují historické prameny, které výše uvedená tvrzení vyvrací a dokonce dokládají opak.

Lichtenštejnsko tvrdí, že jejich zdejší majetky byly zabaveny na základě toho, že by byli příslušníci knížecího rodu označeni za německé občany, kterými prý ve skutečnosti nikdy nebyli. O veškerý majetek totiž přišli na základ Dekretu prezidenta republiky č. 12 ze dne 21. června 1945. Tím se dostáváme k tomu zásadnímu.

Mediálně je celá věc prezentována tak, že citový dekret prezidenta Beneše mluví o zabavení majetku Němcům, a protože Lichtenštejnové německými občany nikdy nebyli, šlo v jejich případě o zneužití tehdejšího práva. Je tu však jedno velké ale.

Dekret prezidenta republiky č. 12/1945 totiž nemluví zdaleka jen o Němcích. Zde je přesná citace: "Dekret presidenta republiky o konfiskaci a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel českého a slovenského národa". Nejde tedy zdaleka o německé či říšské občany, ale obecně o zrádce a kolaboranty.

A teď to zásadní. Existuje celá řada materiálů, které dokládají náklonnost lichtenštejnských knížat německým nacistům i samotnému Adolfu Hitlerovi. Vztahům lichtenštejnských knížat s nacistickou Třetí říší se obsáhle ve své práci věnoval renomovaný historik, profesor Václav Horčíčka z Ústavu světových dějin Filozofické fakulty UK v Praze. Jde o knihu Lichtenštejnové v Československu, která vyšla v roce 2014.

Materiálů a důkazů o náklonnosti či vstřícnému vztahu vůči nacistům ze strany Lichtenšejnů, které profesor Horčíčka ve své práci překládá, je nespočet. Podívejme se nyní na některé z nich.

"Nelze vyloučit, že hlavním důvodem vstřícnosti Františka Josefa II. (vládnoucí lichtenštejnský kníže v letech 1938 - 1989, pozn. red.) vůči Třetí říši byly majetkové zájmy dynastie v Němci ovládané střední Evropě. Změn, ke kterým zde došlo v letech 1938 - 1939, totiž kníže hodlal využít. Situace ale byla komplikovaná. Odstoupení Sudet Německu sice vytvářelo prostor pro revizi první pozemkové reformy, současně ale hrozilo nebezpečí anšlusu Lichtenštejnska k Německu. Je proto pochopitelné, že k mnichovské dohodě poslal kníže Hitlerovi blahopřejný telegram. Výsledek jednání velmocí označil za "velký čin provedený v zájmu světového míru", popisuje profesor Horčíčka.

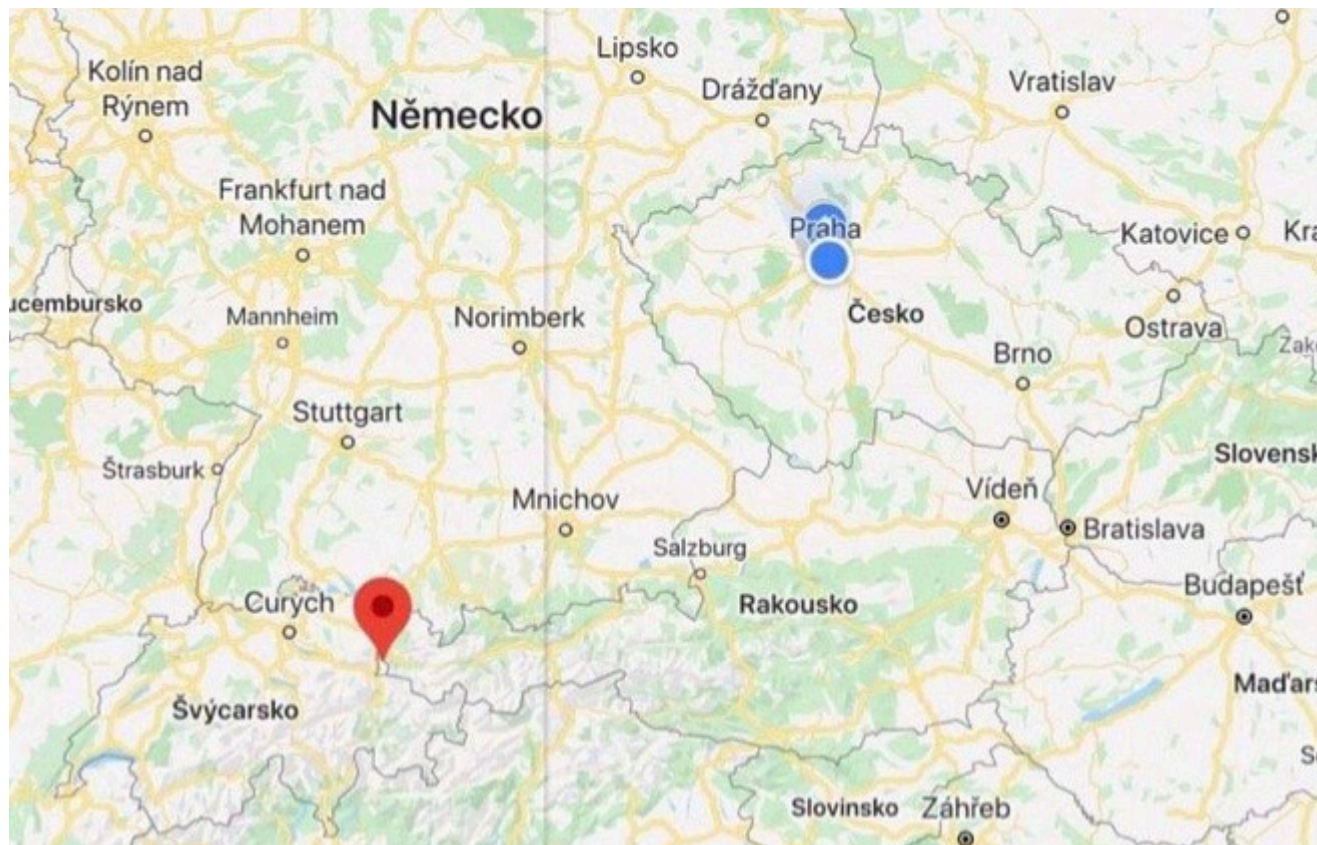
Zámek v Lednici, který dříve patřil Lichtenštejnům. Foto: Radim Panenka

Jeden telegram nemusí jistě nic znamenat a jak historik naznačuje, mohlo jít o čistě formální gesto vedené strachem o osud vlastního státu. Jenže to není zdaleka všechno. Přidejme ještě další, podstatně závažnější příklad, který by bezpochyby byl vyhodnocen jako akt kolaborace s nacisty.

“Od podzimu 1938 navíc kníže poskytoval podporu různým německým státním a stranickým organizacím, které v Sudetech budovaly svou organizační strukturu. Například krnovským SA (útočné oddíly NSDAP, pozn. red.) přispěl 1000 marek na uniformy, celých 15 tisíc marek pak v listopadu téhož roku věnoval na výstavbu jednotek SS v Moravském Šternberku, Krnově a Opavě,” píše historik v další části své knihy. Je tak namístě se domnívat, že v případě prohry českého státu ve Štrasburku by došlo k historickému prolomení Benešových dekretů.

O jaké majetky by Lichtenštejnům mohlo v naší zemi jít? Podle Horčíčky patřily české země i v období druhé světové války hlavní majetkovou základnou dynastie. “Rod zde vlastnil či spoluvlastnil zhruba 69 tisíc hektarů půdy, další nemovitosti a průmyslové podniky v celkové hodnotě 343,5 milionů švýcarských franků,” vyčíslil profesor Václav Horčíčka. Patrně nejznámějším bývalým majetkem jsou zámky Lednice a Valtice, perly jižní Moravy.

Tématu budoucího mezinárodního sporu České republiky s Lichtenštejnskem o jejich tehdejší majetky budou ParlamentníListy.cz i nadále sledovat. Brzy přineseme další, podobně závažná zjištění a informace.

Lichtenštejnsko, malá alpská zemička s 36 tisíci obyvatel.